

PUCHLNY (1) ai

puchlny, [pulchny].

sg m N puchlny. ◊ [f N puchlną. ◊ G pulchn(e)j. ◊ n N puchln(e).]

Sł stp: puchlny, Cn: puchlny, Linde XVI (dwa z niżej notowanych przykładów) – XVII w.: puchlny, pulchny.

Miękki, niezbity, porowaty, sypki; fermentatus, relaxus, solutus, spongiosus Cn: [Gdyż z pierwśzey [pszenicy] bywa ćiało lipkie/ puchlne y nárafta go wiele Cresc 1571 154 (Linde).]

[W przeciwstawieniach: »gęsty, zakalisty ... puchlny«: Potrzebuie manna ziemie tłuftey więcey gęftey niż pulchny Cresc 1549 184; Ten chleb lepszy ieft zákálifty á niłki/ á niżli puchlny wyłoki. SienHerb 525b.]

W porównaniu: (marg) Cukier łpráwuia. (-) Nárzeżą członkow łodkich złupiwłzy liłcie y wierzch z trzciny álbo rogozu [...]/ wyrołcie przez látho wyłoko ná kftałt iáko trzcina álbo rogoz iedno iż wełrzodek nie ták dziuráwy iáko v trzciny/ ále ieft iáko gębká puchlny/ pełne dziurki máiać łodkiego łoku BielKron 276v.

[Wyrażenie: »ziemia puchlna« = *fermentatum solum, relaxa humus, soluta terra* Cn: Cresc 1549 184; ále nalepszy čás oránia ieft/ gdy bywa ziemiá wczás przemokła [...]/ w ten čás nalepiey się ziemiá drobi/ á sftawa się puchlna y fubtelna/ á tak godna ku przyięciu y záchowaniu źiárná. Cresc 1571 88 (Linde); Nie ma też być [rola] w niżinach zácimionych áni zadufznych/ ále ma być ziemiá puchlna/ iakmiarz czarna ktoraby się zwierzchu trawą zákryła/ á z lipkołciá glinna nieiáko zmiełzana była Cresc 1571 138, 65, 105.

Szereg: »miękki i puchlny«: Ziemiá łucha álbo biała álbo kretowáta głębiey ma być orána/ gdyż ziemiá miękka y puchlna/ gęboko nie potrzebuie oránia. Cresc 1571 105.]